

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

194. An tactus, oscula, aspectus, & verba impudica sint licita inter coniugatos, etiamsi ex illis praeuideatur sequutura distillatio, qut membrorum seruientium generationi commotio? Ex p. 3. tr. 4. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

ritatem, qui illam inuenerunt & probauerunt referendum existimo. Sanè quia benigna est, & in coniuges indulgens, si quis eam sibi sequendam crederet, non magnopere repugnabo. Ita Banny. Et idèd, quidam Confessarius excusabat Coniugem, quæ, cum maritus illam osculabatur in pollutionem incidebat: & etiam excusabat ipsum virum, quando osculabatur uxorem ad excitandum amorem, vel ad eum conferuandum, & præter intentionem pollutio sequebatur.

2. Sed hæc opinio displicet Ioanni Præposito in 3. part. D. Thom. quæst. 6. de Sacram. matrimon. dub. 25. num. 186. vbi sic ait. Coniuges, qui actum conjugalem exercere possunt absque graui peccato se mutuo amplecti, tangere, osculari, &c. quamuis hos actus ad copulam non referat: quia tales actus ratione contractus, & status matrimonialis honestantur, & redduntur licite; ac proinde suam malitiam debent aliunde contrahere: non contrahunt autem aliunde, quàm quò non ordinentur in finem, & proinde solum inuenitur defectus ordinationis in finem, qui solum venialem malitiam continet.

3. Probatur. Coniux ratione contractus matrimonialis habet dominium corporis suæ compartis in ordine ad actum carnalem; & proinde in ordine ad actus natura sua præuios: quo dominio, & vsu dominij non priuatur, eo quòd hic & nunc nolit actum consummatum. Aduerte tamen debere abesse periculum pollutionis & scandalum in alterutra parte.

4. Dices hi actus de se sunt liciti, tantumque contrahunt malitiam venialem propter defectum ordinationis in finem: actus autem licitus & honestus non contrahit mortalem malitiam ex præuisa pollutione, &c. Ergo, &c. Respondeo sepositis opinionibus, quæ versantur circa materiam minoris propositionis, negando eandem minorem quoad actus, de quibus est sermo: nam tactus, oscula, amplexus inter coniuges eatenus licent, quatenus quærentur intra limites matrimonij: & per consequens, in quantum nihil sequitur repugnans fini, & institutioni seminis: sequitur autem aliquid repugnans, si semen extra vas effundatur, neque pollutio in eo casu dici potest solum permilla, cum sequatur ex impetu illius motus carnalis, qui per se intenditur. Confirmatur: petere debitum cum aperto periculo effusionis seminis extra vas naturale est peccatum mortale: ergo etiam actus subordinati contrahent malitiam mortalem, si subit consimile pollutionis periculum. Cum verò frequenter subesse possit in contactibus valde impudicis, hi omninò sunt coniugibus dissuadendi: nisi ordinentur ad copulam, vel saltem ea petatur, quando aduertitur periculum. Vnde videtur minus probandum, quòd ait Sanchez lib. 9. de matrimonio, disp. 45. n. 36. non semper esse mortales tactus exercitos cum periculo pollutionis etiam in petente: id. inquam, minus probatur, cum pollutio eo casu possit vitari petendo actum conjugalem, quem coniugatus potest exercere. Confirmatur, si dans operam rei alioquin licitæ & præceptæ aduertat inde securitatem pollutionem, quam retenta actione possit impedire, teneatur impedire, alioquin mortaliter peccabit: cum ergo coniugatus in nostro casu possit occurrere pollutioni per actum conjugalem, qui non est ei difficilis, teneatur illum exercere: propter quam rationem, per se loquendo, sentio compartem, quæ per modum reddentis eodem actus cum delectatione venerea patitur, vel exercet, teneri actum conjugalem petere, si aduertat in se pollutionis periculum, & nulla circumstantia extrinseca excuset: alioquin pollutionem censendam ei voluntariam, cum eam possit impedire per medium non extraordinarium statui matrimoniali, idque

Sup. hoc in tom. 8. tr. 6. Ref. 20. §. Quæro sextum, post medium, verificatur.

sine magno grauamine, vt suppono. Huc vsque Præpositus. Et Villalobos in summ. tom. 1. tract. 15. diff. 42. num. 1. sic ait. [Los aspectos, tocamientos, y abraços, son licitos entre los casados, y no se llega a pecado mortal, quando no ay peligro de pollucion, y con los abraços y osculos se intenta solo mostrar señal de amor, no seria pecado ninguno, non auiedo el dicho peligro.] Sic ille. Et reuera in his materiis cautè procedendum est, nec habetur licentia.

RESOL. CXCIV.

An tactus, oscula, aspectus, & verba impudica sint licita inter coniugatos, etiam si ex illis præuisa sequatur dissolutio, aut membrorum seruitium generationi commotio? Ex part. 3. tract. 4. Resol. 1. alias 226.

§. 1. AD hanc quæstionem ita respondet Sanchez de matrim. tom. 2. lib. 9. disp. 46. n. 41. §. 1. Non existimo esse mortale in coniugatis per tactus, & verba turpia, delectationemque veneream in copula cogitata confurgentem dare causam commotioni membrorum seruitium generationi, & non currere in delectationes præuisas, quamuis inter solutos id esset lethale; nam hoc non est gratè datum generationis in tali statu, & aliunde ex delectationes, & spirituum commotiones in eis vacant culpa mortali. Ita Sanchez, & post illum Salas in part. 2. tom. 2. quæst. 74. tract. 13. diff. 6. §. 1. n. 135. & Villalobos in summa, tom. 1. tract. 15. diff. 42. num. 1. vbi sic asserit. [Los aspectos, tocamientos, y abraços, son licitos entre los casados, y no se llega a pecado mortal, quando no ay peligro de pollucion, por que el acto a que se ordena, o de donde nace la delectacion, no es pecado entre los casados, si con los abraços y osculos se intenta solo mostrar señal de amor, no seria pecado ninguno, non auiedo el dicho, mas si aquellos actos fueren dirigidos solo a deleyte sin animo de llegar a la copula, solo seria pecado venial, y aunque en esto vnieste periculum delectationis, no seria pecado mortal entre casados.] Sic Villalobos, vide supra in resol. 199.

RESOL. CXCIV.

Quidam vir in absentia coniugis sapina balui delectationem de actu coniugij præterito, & etiam futuro, si actu præsens esset, sine tamen aliquo periculo pollutionis: Confessarius obligauit illum ad explicandum numerum prædictarum delectationum, quæ postea à me, an vere in illis delectationibus peccauerit mortaliter? Et quid, si ex tali delectatione procedat aliqua commotio, & alteratio in partibus pudendis, alique periculo tamen pollutionis? Et deducitur, quod in viduis esset lethale delectari de copula præterita, quasi tunc esset præsens? Ex part. 3. tr. 17. & Misc. 3. Resol. 36.

§. 1. QVOD sic opinatus est Syluester verb. delectatio. Sup. 1. num. 2. & Nauare. op. 16. num. 10. quos sequuntur neoterici multi, vt Ioan. Salas in part. 2. tom. 2. tract. 10. diff. 6. §. 1. n. 209. Azor. tom. 1. lib. 4. cap. 6. quæst. 8. Fernandez in suo exco. 1. tom. 1. part. 4. cap. 2. §. 1. num. 6. & nouissimè Rodriguez in summ. tom. 3. cap. 88. num. 7. Probatur, quia de simili-

ANTON Opera Tom. 1 & II E III